

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku przedstawia

i n f o r m a c j ę

o wynikach kontroli jakości i prawidłowości oznakowania produktów z mleka koziego i owczego w kierunku ujawniania zafałszowań mlekiem krowim i tłuszczami roślinnymi przeprowadzonych w II kwartale 2010 roku na terenie województwa pomorskiego.

Kontrolą objęto 5 placówek w tym:

► **2 sklepy sieci handlowych :**

- Sklep „BOMI” Nr 103 – Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe BOMI S.A., Gdynia, al. Zwycięstwa 256,
- Supermarket – „Piotr i Paweł Północ Sp. z o.o.”, Tczew, ul. Kwiatowa 4,

► **3 pozostałe sklepy:**

- Sklep - „Aldek 34 - M.Witulski” Sp. Jawna, Gdynia, ul. I Armii Wojska Polskiego 3-11
- Delikatesy - Andrzej Adamski, Gdynia, ul. Abrahama 51,
- Sklep - Admir, Kłyszynscy Spółka Jawna, Gdynia, ul. Władysława IV 46.

Nieprawidłowości stwierdzono we wszystkich placówkach.

Ogółem skontrolowano 37 partii o wartości 3471,- zł., w tym :

- 31 partii produktów z mleka koziego /mleko, sery/ o wartości 2976 zł,
- 6 partii wyrobów z mleka owczego /sery/ o wartości 495 zł, w tym 4 partie z mleka owczego z dodatkiem mleka koziego o wartości 204 zł.

Zakwestionowano 14 partii /38%/ o wartości 2419,- zł .

1. BADANIA LABORATORYJNE

a/ Badaniom organoleptycznym i fizyko-chemicznym w laboratorium kontrolno-analitycznym w Olsztynie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów poddano **10** partii o wartości 590,- zł - **nie kwestionując badanych partii.**

b/ Sprawdzono ilość rzeczywiście **39** opakowań jednostkowych z wszystkich partii objętych oceną laboratoryjną w stosunku do deklaracji producentów bądź dystrybutorów zamieszczonych na opakowaniach.

Stwierdzono, iż **1 opakowanie** z 5 opakowań pobranych do badań /z partii 6 sztuk o wartości 78 zł/ oryginalnej **greckiej fety Roussas**, 200 g nie odpowiadało ustawie z dnia 07.05 2009 r. o towarach paczkowanych z uwagi na **niższą masę netto**, tj. 180,9 g przy deklarowanej na opakowaniu masie netto 200 g – dystrybutor : **Jansen Sp. z o.o.**, 01- 424 Warszawa, al. Prymasa Tysiąclecia 62.

2. OZNAKOWANIE

Kontrolą w zakresie prawidłowości oznakowania objęto **37** partii o wartości 3471,- zł., w tym **30** partii produktów w **opakowaniach jednostkowych** o wartości 1598 zł i **7** partii artykułów **bez opakowań** sprzedawanych wg wagi o wartości 1873 zł.

Zakwestionowano w 5 jednostkach ogółem 14 partii /38%/ o wartości 2419,- zł , z czego :

► **7 partii serów dojrzewających z importu bez opakowań / na wagę/ o wartości 1873 zł /wszystkie skontrolowane/ w 2 sklepach /pozostałych/ z uwagi na :**

■ ***brak wymaganych oznaczeń w języku polskim dotyczących :***

- **składników, daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia, danych identyfikujących produkującego lub paczkującego lub wprowadzającego do obrotu w kraju, warunków przechowywania / 4 partie /,**

- **składników, daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia, danych identyfikujących produkującego lub paczkującego lub wprowadzającego do obrotu w kraju, warunków przechowywania, danych identyfikujących miejsce albo źródło pochodzenia produktu / 3 partie /.**

Sześć partii serów posiadało wyłącznie obcojęzyczne oznaczenia i były opatrzone w miejscu sprzedaży wywieszkami z ceną i nazwą bądź nazwą ze wskazaniem kraju pochodzenia. Jedna partia posiadała ponadto polskie oznaczenia na towarze z nazwą sera i nazwą importera.

Zakwestionowane sery zostały w trakcie kontroli wycofane z obrotu handlowego przez kierownictwo sklepów.

► **7 partii serów twarogowych w opakowaniach jednostkowych o wartości 546 zł w 5 sklepach z uwagi na:**

■ **niepodanie** w wykazie składników **zasadniczej funkcji technologicznej** substancji dodatkowej – **chlorku wapnia** - 2 partie :

- oryginalna **grecka feta „Roussas”**, 200 g /wyrób pobrany do badań j.w./ - dystrybutor : „Jansen” Sp. z o.o. j.w.,

- **ser kozi** w oleju „**Valcresi Rondes aux herbes de provence**”, 120 g – dystrybutor : **P.P.H. Temar Sp.j.**, 40-749 Katowice, ul. Tartaczna 34.

■ **użycie** w oznakowaniu terminu trwałości **niewłaściwego wyrażenia** „ **należy spożyć przed** „ – 3 partie **sera koziego pełnotłustego** /opakowania o różnej masie netto/ - producent: **Gospodarstwo Rolne NAD AR-EM**, 11-010 Barczewo, Kierzliny 7.

■ **podanie** w oznakowaniu wartością odżywczą **składników odżywczych w niewłaściwej kolejności** – 2 partie **sera koziego „Soignon a Tartiner”**, 150 g - importer : **Eurial Polska Sp. z o.o.**, 31-429 Kraków, ul. Łukasiewicza 1.

3/ AKTUALNOŚĆ TERMINÓW PRZYDATNOŚCI DO SPOŻYCIA I DAT MINIMALNEJ TRWAŁOŚCI ORAZ WARUNKI I SPOSÓB PRZECHOWYWANIA

W powyższym zakresie zbadano 30 partii produktów w opakowaniach jednostkowych o wartości 1598 zł.

a/ nie stwierdzono artykułów przeterminowanych,

b/ skontrolowane towary były przechowywane zgodnie z deklaracją producentów i dystrybutorów podaną na opakowaniach jednostkowych.

4/ IDENTYFIKACJA KONTROLOWANEGO PRZEDSIĘBIORCY

Wszyscy przedsiębiorcy prowadzili działalność w oparciu o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego bądź ewidencji działalności gospodarczej – **zakres i rodzaj działalności był zgodny z okazanymi dokumentami potwierdzającymi dokonanie wpisu.**

W zakresie aktualności orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych nieprawidłowości nie stwierdzono.

5/ INNE ZAGADNIENIA BADANE PODCZAS KONTROLI

W wyniku kontroli **ujawniono ponadto** w obrocie w 2 placówkach /sklep sieci handlowej, sklep z grupy pozostałych sklepów/ **3 partie serów z importu** w opakowaniach jednostkowych **/nie ujęte w zestawieniu liczbowym do informacji/**, które posiadały na

opakowaniach wyłącznie obcojęzyczne oznaczenia i - jak ustalono zostały dostarczone do sklepów bez polskich oznaczeń :

- w sklepie sieci handlowej **2 partie** o wartości 74 zł opatrzone w miejscu sprzedaży wywieszką z ceną i nazwą „ser” i nazwą obcojęzyczną tj. :

- „**Danish Blue Cheese Favrskov**”, 100 g **zakupiony w P.P.H. „Temar” Sp.J. j.w.**,
- „**Mauri Mozzareline Fior Di Latte**”, 150 g **zakupiony w” Dolce Vita” Sp. z o.o.**, 81-339 Gdynia, ul. Polska 20.

Powyższe było podstawą do :

- wszczęcia postępowania administracyjnego celem wydania **decyzji o nałożeniu kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt. 3** ustawy z dnia 21.12.2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych **/nie ujęta w zestawieniu liczbowym do informacji/**,

- skierowania **2 informacji do WIIJHAR-S w Gdyni** **/nie ujęta w zestawieniu liczbowym do informacji/** i Katowicach,

- wysłania wystąpień pokontrolnych wraz z odpowiednimi wnioskami do dostawców ww. serów.

- w sklepie z grupy pozostałych sklepów – **1 partię sera „Danish Blue Cheese Favrskov”**, 100 g o wartości 13 zł **zakupionego w P.P.H. „Temar” Sp.j. j.w.**

Zakwestionowany produkt był wraz z innymi serami wprowadzonymi do obrotu bez wymaganych oznaczeń /sery bez opakowań sprzedawane wg wagi j.w. ujęte w zestawieniu liczbowym do informacji/ podstawą do wszczęcia postępowania administracyjnego celem wydania **decyzji o nałożeniu kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt. 3** ustawy z dnia 21.12.2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

Ponadto skierowano:

- **informację do WIIJHAR-S w Katowicach** **/nie ujęta w zestawieniu liczbowym do informacji/**,

- stosowne wystąpienie pokontrolne do dostawcy sera.

W swych odpowiedziach ww dystrybutorzy zakwestionowanych serów wyjaśnili, że stwierdzone uchybienia były wynikiem błędu maszyny naklejającej opisy w czasie produkcji bądź pomyłki pracownika i zapewnili o podjęciu niezbędnych działań w celu wyeliminowania w przyszłości stwierdzonych nieprawidłowości.

Zakwestionowane sery /3 partie j.w./ zostały w trakcie kontroli wycofane z obrotu handlowego przez kierownictwo sklepów.

Z oznaczeń obcojęzycznych na w/w 3 partiach serów wynikało , iż są to produkty z mleka krowiego.

6/ PRZYCZYNY STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Jak ustalono w toku kontroli uchybienia polegające na oferowaniu do sprzedaży serów luzem /bez opakowań/ bez wymaganych oznaczeń były wynikiem niedopatrzenia pracowników sklepu przy bezpośredniej dostawie od producenta holenderskiego, który dostarczył sery bez polskich oznaczeń, czego pracownicy sklepu nie zauważyli przy dostawie /w 1 sklepie/ oraz niezachowania w sklepie etykiet z polskimi oznaczeniami i wydania ich kupującym wraz z kawałkami w części sprzedanych serów /w pozostałej placówce/.

Przedstawiciele kierownictwa sklepów oferujących nieprawidłowo oznakowane sery w opakowaniach jednostkowych wyjaśnili, iż nie posiadali dostatecznej /szczegółowej/ wiedzy w tym zakresie, która pozwoliłaby na wyeliminowanie ujawnionych nieprawidłowości.

Do dystrybutorów i producenta zakwestionowanych serów w opakowaniach jednostkowych skierowano wystąpienia pokontrolne z wnioskiem o podjęcie działań w celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień. Do chwili obecnej uzyskano odpowiedź od jednego z dystrybutorów, w której poinformował o podjęciu właściwych działań nie podając przyczyny stwierdzonej wady oznakowania.

7/ DZIAŁANIA PODJĘTE PRZEZ WIIH W GDAŃSKU

Ustalenia programowe kontroli stanowiły podstawę do:

► **wszczęcia** postępowania administracyjnego celem wydania **2 decyzji o nałożeniu kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt. 3** ustawy z dnia 21.12.2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych,

► **skierowania:**

- **1 informacji do WIIJHAR-S** w Katowicach,
- **1 informacji do Okręgowego Urzędu Miar** w Warszawie,

Ponadto w związku z ustaleniami kontroli /w tym pozaprogramowymi/ skierowano stosowne wystąpienia pokontrolne do :

- dystrybutorów i producenta zakwestionowanych serów w opakowaniach jednostkowych,
- jednostek nadrzędnych sklepów sieci handlowych oraz dwóch właścicieli sklepów uzyskując w 1 przypadku /sklep sieci handlowej/ odpowiedź o podjęciu właściwych działań.

8/ PODSUMOWANIE

Wyniki kontroli nie można uznać za w pełni zadowalające, pomimo iż nie stwierdzono przypadków zafałszowania produktów oraz odchyleń od parametrów jakościowych deklarowanych na ich opakowaniach, a stwierdzone wady w oznakowaniu artykułów w opakowaniach jednostkowych nie stanowiły zagrożenia z punktu widzenia interesów konsumentów.

Bardzo niepokojący jest jednak kompletny brak dbałości przedsiębiorców o prawidłowe oznakowanie serów z importu sprzedawanych na wagę. Wszystkie zbadane sery luzem nie posiadały najistotniejszych dla konsumentów oznaczeń, w tym dotyczących ich trwałości, co świadczy o niewłaściwym monitoringu jakościowym produktów w placówkach detalicznych bądź o jego braku.

Konsument nabywający ekskluzywne i drogie sery z mleka koziego i owczego bez opakowań musi liczyć się z tym, że mogą to być produkty już przeterminowane i nie zawsze uzyska potrzebne informacje o rodzaju i właściwościach tych towarów.

W tym właśnie aspekcie przejawia się zasadność przeprowadzonych kontroli i celowość ich kontynuowania.